

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖОГОРКУ СОТУНУН
КОНСТИТУЦИЯЛЫК ПАЛАТАСЫНЫН СУДЬЯЛАР КОЛЛЕГИЯСЫНЫН
АНЫКТАМАСЫ**

Жаран Жамалдин Оморовдун
кайрылуусун өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартуу жөнүндө

17- июнь 2016-жыл

Бишкек шаары

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясы төмөнкү курамында: Ч. А. Айдарбекова, К. Абдиев, Э. Ж. Осконбаев, катчы М. Э. Толобалдиевдин катышуусу менен, жаран Жамалдин Оморовдун кайрылуусун карап чыгып, төмөнкүлөрдү

т а п т ы:

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасына 2016-жылдын 13-майында Кыргыз Республикасынын Жазык-процесстик кодексинин 378-беренесинин 2-бөлүгүнүн «Тараптардын келбей калышы ишти карап чыгууга тоскоолдуң кылбайт» деген ченемдик жобосу Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 97-беренесинин 7, 10-бөлүктөрүнө, 99-беренесинин 2, 3-бөлүктөрүнө, 101-беренесинин 1-бөлүгүнө карама-каршы келет деп табуу жөнүндө Ж. Оморовдун өтүнүүчү келип түшкөн.

Арыздануучу өз кайрылуусунда, 2012-жылдын 11-апрелиндеги Караганда райондук сотунун токтомуна жана 2012-жылдын 20-сентябрьндагы

Ош областтык сотунун жазык иштери жана административдик укук бузуулар жөнүндө иштер боюнча соттук коллегиясынын өкүмүнө нааразычылыгын билдирип көзөмөл иретинде Кыргыз Республикасынын Жогорку сотуна кайрылганын көрсөтөт.

Келтирилген көзөмөл арызынын негизинде, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун судьясы, коллегиянын соттук жыйналышын 2012-жылдын 20-декабрына дайындоо тууралуу 2012-жылдын 16-ноябринда токтом кабыл алгандыгын, аталган токтомдун 2-пунктуна ылайык, сот жыйналышы боло тургандыгы жөнүндө айыптоочу жана жактоочу тараптарга кабар берилсин деп көрсөтүлгөндүгүн, бирок арыздануучуга жана анын жактоочусуна эч кандай кабар келбекендигин, анын натыйжасында арыздануучу жана анын жактоочусу сот отурумуна катышпай калышканын билдирет. Ошондон улам, жогоруда аталган Ош облусунун сотунун өкүмү жокко чыгарылып, Карап-Кулжа райондук сотунун токтому күчүндө калтырылганын, арыздануучунун көзөмөл арызы канааттандыруусуз калтырылганын билдирет.

Арыздануучу, райондук жана областтык сотторунун актылары менен укугу бузулган жарандар, мыйзам чегинде өз укуктарын коргоо максатында чоң үмүт менен көзөмөл иретинде Кыргыз Республикасынын Жогорку сотуна кайрылууга мажбур болушат деп көрсөтөт. Бирок, көзөмөл арыздары боюнча сот отуруму кайсыл күнү боло тургандыгы тууралуу маалыматты алышпай, сот отурумуна катышпай калышып, андыктан Жогорку соттун судьялары Кыргыз Республикасынын Жазык-процесстик кодексинин 378-беренесинин 2-бөлүгүн жетекчиликке алып, бир тараптуу карап мыйзамсыз актыларды кабыл алып жатышат. Анын натыйжасында, коомчулукта сотторго болгон ишенбөөчүлүк күч алып жатканын билдирет.

Ошондой эле арыздануучу, Кыргыз Республикасынын Жарандык процесстик кодексинин 125-126 – беренелерин мисал катары белгилеп, анда, чакыруу катты жана кабарды тараптарга жеткирүү тартиби так жана мазмуну түшүнүктүү көрсөтүлгөнүн, ал эми, Кыргыз Республикасынын Жазык-процесстик кодексинин конституциялуулугун талашып жаткан ченемдин

жобосунда көзөмөл инстанциясындагы сотто ишти карай турган күн жана убактысы жөнүндө тараптарга маалыматты жеткирүү жана ошол маалыматты албагандыгы жөнүндө так жана мазмундуу тартиби көрсөтүлбөгөнүн белгилейт.

Ошондуктан, Кыргыз Республикасынын Жазык-процесстик кодексинин 378-беренесинин 2-бөлүгүнүн «Тараптардын келбей калышы ишти карап чыгууга тоскоолдук кылбайт» деген ченемдик жобосу Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 97-беренесинин 7, 10-бөлүктөрүнө, 99-беренесинин 2, 3-бөлүктөрүнө, 101-беренесинин 1-бөлүгүнө карама-каршы келет деп таап берүүнү өтүнөт.

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясы Ж. Оморовдун өтүнүчүн жана ага тиркелген материалдарды изилдеп чыгып, «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 28-беренесинин 2-бөлүгүнүн негизинде текшерүү жүргүзгөн судья Ч.А. Айдарбекованын маалыматын угуп, төмөнкү жыйынтыкка келди.

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясы, кайрылууну өндүрүшкө кабыл алуу маселесин чечүүдө, кайрылууунун мазмуну жана таризи «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын талаптарына ылайык келүүсүн аныктайт. Тактап айтканда, аталган конституциялык мыйзамдын 25-беренеси, кайрылууга коюлуучу жалпы талаптарды бекитип, бул берененин 8-, 9-пункттарына ылайык, кайрылууда конкреттүү, конституциялык мыйзамда көрсөтүлгөн кайрылууну кароо негиздери, кайрылуучунун коюлган маселе боюнча көзкарашы жана аны Конституциянын ченемдерине шилтеме менен укуктук негиздемеси көрсөтүлүүгө тийиш. Бул, конституциялуулугун талашып жаткан ченемдин жобосу тууралуу кайрылуучунун шектери объективдүү негиздемелер менен чындалышы жана так айкындалышы керек экендигин билдирет.

Бирок, кайрылуучу Ж. Оморов конституциялуулугун талашып жаткан ченемдин жобосу адамдын жана жарандын кайсы конституциялык укуктарын жана эркиндиктерин бузуп жаткандыгын конкреттүү түрдө көрсөткөн эмес, ал эми Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын 2014-жылдын 25-сентябриндагы токтомуна ылайык, Кыргыз Республикасынын Конституциясында камтылган абстракттуу конституциялык көзөмөл конкреттүү окуядан тышкary ченемдик укуктук актысын же анын ченеминин конституциялуулугун текшерүү, талаш туудурган ченем менен Кыргыз Республикасынын Конституциясынын экинчи бөлүмүндө көрсөтүлгөн адамдын жана жарандын укуктары менен эркиндиктерине тиешелүү болгон учурда гана мүмкүн болгону аныкталган. Ошондон улам, Ж. Оморовдун кайрылуусу өзүнүн субъективдүү курамы менен Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 20-беренесине ылайык келбейт.

«Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 28-беренесинин 3-бөлүгүнүн 1, 2-пункттарына ылайык, эгерде кайрылуу мазмуну боюнча аталган конституциялык мыйзамдын талаптарына ылайык келбесе, же эгерде кайрылуу тиешелүү эмес жактан (субъекттен) келип түшсө, судьялар коллегиясы кайрылууну өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартат.

Жогорулардын негизинде, «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 24-беренесинин экинчи абзацын, 25-беренесинин 3-бөлүгүнүн 8, 9-пункттарын, 28-беренесинин 2-бөлүгүн, 3-бөлүгүнүн 1, 2-пункттарын, жана 5-бөлүгүн жетекчиликке алып, судьялар коллегиясы

а н ы к т а д ы :

1. Жаран Жамалдин Оморовдун кайрылуусу өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартылсын.

2. Кайрылуу жана ага тиркелген материалдар кайтарылып берилсин.
3. Аныктамага карата Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасына даттанууга мүмкүн.

Судьялар коллегиясы:

Ч. А. Айдарбекова

К. Абдиев

Э. Ж. Осконбаев

№ 29-о